

Badklåda

Vad är badklåda egentligen?

Badklåda, simmarklåda, eller cercariedermatit är en ofarlig och självläkande åkomma som orsakas av en parasit. Badande berättar om klåda och utslag på kroppen efter bad. Detta är inte ovanligt vid bad i söt- och bräckt vatten och förekommer då och då under sommaren.

Smittvägar / Spridning

Cercarierna (kallas också för vattenloppor) är små larver som skall utvecklas till en inälvsmask som finns hos sjöfåglar. De är inte synliga för blotta ögat och simmar fritt i ytvattnet. De kan av misstag angripa en badande människa i stället för en fågel och tränga in någon millimeter i huden, där de dock dör relativt snabbt. Larverna finns mest på grunt vatten och därför drabbas barn mer än vuxna. Badklåda är inte smittsam från person till person. Inkubationstiden är svår att definiera på ett enkelt sätt. Symtomen förutsätter att man tidigare utsatts för cercarier och hunnit bli överkänslig. Exponeras man när man väl blivit överkänslig kommer symtomen snabbt, inom någon eller några timmar.

*Cercariedermatit (badklåda)
Foto: Stein Seljeseth,
Smittskyddsinstitutet*

Symptom/Komplikationer / Behandling

Efter en tidigare kontakt med cercarier kan förnyad exponering snabbt ge upphov till ett kliande utslag som kan påminna om myggbett. Detta utslag brukar finnas kvar i ca 1 vecka. Enstaka individer kan drabbas av en starkare allergisk reaktion med feber. Någon specifik behandling finns inte och är inte nödvändig. Symtomen kan lindras med klådstillande och/eller antiallergiska medel.

Allmänt förebyggande åtgärder

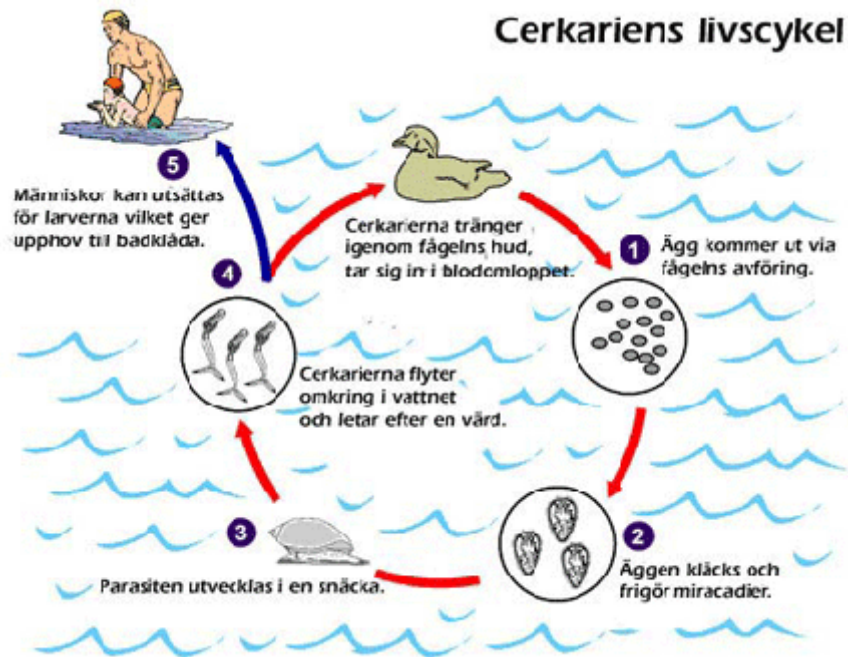
Man kan inte se på vattnet om det innehåller cercarier. Förekomst av cercarier i vattnet betyder inte att man måste undvika att bada. En offentlig badinrättning behöver heller inte stänga (även om man gör så ibland).

Råd

Om man efter badet snabbt duschar eller torkar av sig med handduk och tar av badkläderna minskar risken för badklåda. Varmt vatten med lite ättika ska kunna ge lindring av klådan. Klådstillande och antiallergiska medel kan eventuellt användas. Precis som för insektsbett finns det risk för en sekundärinfektion om man river sönder utslagen. I svårare fall bör läkare kontaktas.

Orsakande organism, smittvägar och smittspridning

Åkomman orsakas av s.k. cercarier, ett av larvstadierna hos en inälvsmask som orsakar "fågelbilharzia", där framför allt sjöfåglar är huvudvärd och vissa sötvattensnäckor är mellanvärd. Snäckorna har blivit infekterade av s.k. miracidier (larvstadium 1), vilka utvecklas vidare i snäckan till cercarier (larvstadium 2). Snäckorna är vanliga i många sjöar, och om vattentemperaturen är optimal kan stora mängder cercarier bildas och utsöndras i vattnet.

Hör gärna av er till bygg- och miljöavdelningen om ni har varit ute och badat på olika platser i kommunen och fått klåda. På så vis får vi en uppfattning om hur utbredd detta är.